

Tabletid ja esmaabikapp

Silja Soon, tőotervishoiu järelevalve talituse juhataja

Tööinspektsiooni poole pöörduti küsimusega, kas tohib töökoha esmaabikapis olla peavalutablette? Sotsiaalministri 13. detsembri 1999. aasta määrus nr 82 „Esmabi korraldus ettevõttes kehtestamine“ annab miinimumnõuded esmaabikapi sisule, kuid ravimitest seal juttu pole.

Tõepoolest, ülalmainitud määrukses ravimitest juttu pole. Antud asjaolu on põhjendatud sellega, et inimesed ei pruugi olla alati teadlikud neil esinevast allergiast või ravimi sobimatuses. Seetõttu peaks kogu vajaminev tabletivaru olema endal kotis või töölaual sahtlis, mitte aga ettevõtte esmaabikomplektis.

Antud küsimust pole reguleeritud ka ühegi teise määrusega, mis käsitleks inimeste viibimist töökeskkonnas ja võimalike ravimite vajalikkust, soovituslikku nimekirja jne.

Igasugustes soovituslikes nimekirjades, mis võivad olla varasematest aastatest säilinud, on toodud mitmeid ravimeid nagu nitroglütseriin, Citrosepti tilgad, ibuprofeen, vererõhuaparaat ja muidki nimetusi, kuid siiski peaksid töötajal just temale vajalikud ravimid endal kaasas olema. Algab ju iga ravimi teabeleht manitsusega, et „kasutage seda ravimit alati täpselt nii nagu on kirjeldatud selles infolehes või nagu arst, apteeker või meditsiiniõde on teile selgitanud“.

Foto: Google

Kui aga pea siiski valutab?

Mitmed tööandjad on küsinud, mida ikkagi teha, kui inimesel on peavalu? Siinkohal tuleks märkida, et peavalu ei vaja üldjuhul esmaabi andmist ja inimene saab ise apteegist vajaliku ning talle sobiva ravimi muretseda. Kui aga peavalu muutub nii häirivaks, et takistab töötamist, oleks mõistlik pöörduda perearsti poole, kes saab hinnata peavalu võimalikke põhjusi ning vajadusel väljastada ka haiguslehe.

Vahel on välja toodud, et kui inimene tunneb end haigena (gripihooaeg), on hea mingit gripiteed juua. Samas peaks haige inimene end siiski kodus ravima, mitte aga töö juures teistele kolleegidele haigus-tekitajaid edasi andma ning endale tüsistusi tekitama.

Esmabivahendite muretsemisel tuleb arvestada ettevõtte jaoks spetsiifiliste vajadustega. Näiteks ohtlike kemikaalidega töötamisel on oluline, et töökohas oleksid olemas silmapesuseadised (silmaloputuspuudel), avariidušš.

Lisaks võib töökohal olla veel mõningaid eripärasid, mille puhul minimaalselt nõutavatest esmaabivahenditest ei pruugi piisata. Selleks võib olla näiteks kõrvetamise oht töökohal, mille puhul on põhjendatud ka kõrvetamisvastased vahud ja geelid.

Samas tuleb ka tõdeda, et ka otsest keeldu ravimite soetamise kohta ei ole õigusaktides välja toodud, seega ei ole võimalik ka Tööinspektsioonil keelata esmatarberavimite soetamist ettevõtte või asutuse esmaabikomplekti.

Täiendav selgitus

Lisan ka Maksu- ja Tolliameti selgituse ravimite olemasolu kohta esmaabikomplektides.

Esmaabivahendid, mida tööandja peab töötajatele soetama, on loetletud sotsiaalministri 13. detsembri 1999. a määrusega nr 82 „Esmaabi korraldus ettevõttes kehtestamine” ning selle kohustuse täitmine ei too kaasa maksukohustust. Tihti küsitakse maksuhaldurilt, et kui esmaabivahendeid ostetakse suuremas koguses või kui ostetakse esmaabivahendeid, mida viidatud määrus ei käsitle, kas siis tekib maksukohustus?

Ka siin lähtutakse maksukohustuse selgitamisel sellest, kuidas esmaabivahenditele tehtud kulud on ettevõtlusega seotud. Kui tegemist on suure ettevõttega, on ilmselge, et esmaabivahendeid ostetakse suuremas koguses, et tagada igal ajal töötajate jaoks vajalik koguses esmaabivahendeid ning see ei tekita maksukohustust.

Kui aga varutud esmaabivahendite kogused ületavad ilmselgelt mõistliku piiri (nt on eelmistel aastatel sama hulga töötajate jaoks soetatud oluliselt vähem esmaabivahendeid), tekib maksuhalduril õigustatud küsimus, mis eesmärgil selline kogus esmaabivahendeid soetati ning kas tegu pole mitte ka töötajate koduste esmaabivahendite varude tagamisega?

Samamoodi käsitletakse ka viidatud määruses mitteloetletud esmaabivahendite soetamist – kui sellised vahendid on töötaja töö iseloomust lähtuvalt vajalikud ja mõistlikud, ei teki maksuriski. Kui aga mitte, siis kaasneb selliste esmaabivahendite soetamisega maksurisk.

Nimetatud määrus ei näe aga ette tööandja poolt töötajatele ravimite soetamist. Seega ravimite muretsemine ei ole tööandjale õigusaktidest tulenev kohustus. Kui tööandja võtab endale sellise vastutuse ning soetab töötajatele ravimeid, siis tehtud kulutusi ei käsitleta ettevõtlusega seotud kuluna ja tööandjal tuleb arvestada maksukohustusega.

Kui esineb olukordi, kus tulenevalt õigusaktidest on ettevõtjal kohustus ravimeid soetada, siis lähtutaksegi konkreetsetest õigusaktidest ning õigusaktist tuleneva kohustuse täitmine ei tekita maksukohustust.